

รูปทรงแห่งวิถีมงคล

คิดค้นขึ้นโดยเป็นงานหนึ่งของการศึกษาด้านศิลปกรรม

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประติมากรรม

คณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2556 - 2557

รูปทรงแห่งวิถีภูมิปัญญา
WISDOM SHAPES THE WAY

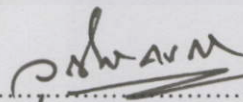
ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประติมากรรม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556-2557

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

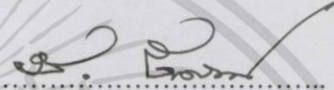
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
ศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

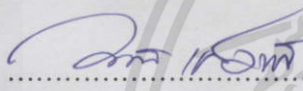
.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

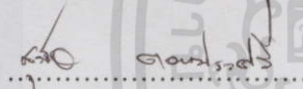

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิกร คงคา)

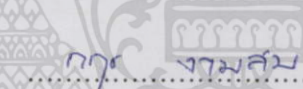
 กรรมการ (รองศาสตราจารย์อริยะ กิตติเจริญวัฒน์)

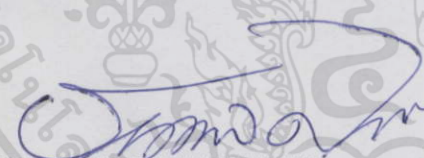
 กรรมการ (อาจารย์มงคล เกิดวัน)

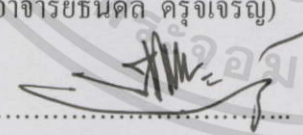
 กรรมการ (อาจารย์กิตติ แสงแก้ว)

 กรรมการ (อาจารย์ชัชวาล อ่ำสมคิด)

 กรรมการ (อาจารย์สุรชัย ดอนประศรี)

 กรรมการ (อาจารย์กฤษ งามสม)

 กรรมการและเลขานุการ (อาจารย์ชนตล ดิรุจิเจริญ)

 อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์ (รองศาสตราจารย์อริยะ กิตติเจริญวัฒน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์ รูปทรงแห่งวิถีภูมิปัญญา
WISDOM SHAPES THE WAY
ชื่อ นางสาว พรพิมล ภูปัญญา
รหัสนักศึกษา 53020465
สาขาวิชา ประติมากรรม
คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2556 - 2557
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์อริยะ กิตติเจริญวัฒน์

บทคัดย่อ

จากที่สังคมชนบทไทยในสมัยก่อน ส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรกรรม ซึ่งอาศัยการพึ่งพาตนเองและอยู่กับธรรมชาติเป็นหลัก ให้ความรักช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชน ด้วยลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดการคิดค้น เครื่องมือ เครื่องใช้ ขึ้นในท้องถิ่นของตนเพื่อใช้สอยในด้านต่างๆ เครื่องมือที่ทำขึ้นจากวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่รอบๆตัว เช่น ไม้ไผ่ ดินกัก ดินปอ หญ้าคา ดอกไม้ กวาด และอื่นๆ ก็จะมีหลากหลายแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ เครื่องมือ เครื่องใช้พื้นบ้านเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น อันทรงคุณค่า ข้าพเจ้ารู้สึกผูกพันและประทับใจ ในพื้นที่อีสานบ้านเกิดของข้าพเจ้า จึงต้องการนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ ตามแนวทางการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางศิลปะ โดย เริ่มจากการค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น จากตำราเครื่องจักรสาน และหนังสือที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน รวมถึงการเดินทางกลับบ้านเกิดในจังหวัดอุดรธานี เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับการจักรสานเพิ่มเติมจากคุณยาย เมื่อได้ข้อมูลต่างๆมาพอสมควรแล้ว จึงได้เริ่มดำเนินการสร้างภาพร่างที่เป็น 2 มิติ ในการสร้างภาพร่างนี้ข้าพเจ้าได้นำเอาเอกลักษณ์เครื่องจักรสาน ที่ใช้ในการทอรูปทรงแบบต่างๆ สังเกตและนำรูปทรงที่โดดเด่นและมีความหมาย มาเป็นอิทธิพลส่วนใหญ่ในการสร้างสรรค์ ซึ่งแทนค่าด้วยวิธีการสานดินกัก ให้รู้สึกถึงความอบอุ่น จากการใช้ชีวิตในชนบท หลังจากการสร้างภาพร่างเสร็จสิ้นแล้ว จึงเริ่มขั้นตอนขยายภาพร่างเป็นผลงานจริง โดยการใช้เหล็กเส้นในการทำโครงสร้าง การสร้างผลงานจริงแต่ละชิ้นนั้น เกิดปัญหาในด้านองค์ประกอบที่ไม่ลงตัว ผิดไปจากภาพร่างบ้างเล็กน้อย จึงต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความลงตัวในผลงานจริง และหลังจากขั้นตอนการสร้างสร้งผลงานจริงเสร็จสิ้นแล้ว ข้าพเจ้าได้ทำการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์องค์ประกอบ และทัศนธาตุต่างๆภายในงาน เช่น รูปร่าง รูปทรง เส้น พื้นผิว ระบาย
ต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกลมกลิ่น ความสมดุล เมื่อวิเคราะห์

องค์ประกอบและทัศนธาตุต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป จึงสรุปขั้นตอน
การสร้างสรรค์ผลงานว่ามีข้อดีข้อเสียในด้านใดบ้าง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการ
สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อประมวลผลที่ได้จากงานชุดนี้ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อ อการพัฒนาแนว
ทางการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปินพจน์ชุกรูปทรงแห่งวิถีมุขมิตติกรรมนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา รศ.อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะช่วยเหลือ แก้ปัญหาตลอดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง ที่ช่วยให้ข้าพเจ้าทำศิลปะพจน์ชุกรูปทรงนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่างๆ ในกา รสร้างสรรค์ผลงานชุกรูปทรงนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่มีความกรุณาดูแลเอาใจใส่รวมทั้งให้กำลังใจ และทุนทรัพย์ในการทำงานมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณทุนต่อเนื่องจนจบการศึกษา ที่ให้การสนับสนุนการทำศิลปะพจน์ชุกรูปทรงนี้ สำหรับคุณงามความดี อันใดที่เกิดจากศิลปะพจน์ชุกรูปทรงนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดา ซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

พรพิมล ภูบุญญา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพประกอบ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
ขอบเขตของโครงการ	2
บทที่ 2 ที่มาและแนวความคิดสร้างสรรค์	3
อิทธิพลที่ได้รับ	8
แนวความคิดสร้างสรรค์	9
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์	10
ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง	10
กระบวนการสร้างงาน	16
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	21
วิเคราะห์ทัศนธาตุ	20
วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบ	28
บทที่ 5 บทสรุป	33
บรรณานุกรม	34
ภาพผลงานศิลปะ	35
ประวัติผู้เขียน	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

รูปที่	หน้า
1. ภาพยายกำลังตัดต้นกก	4
2. ภาพต้นกกตากแห้ง	4
3. ภาพการสานกลองข้าวเหนียว	5
4. ภาพอีจู้	5
5. ภาพส้มปลา	6
6. ภาพแหจับปลา	6
7. ภาพยกยอ	7
8. ภาพกระติบข้าวเหนียว	7
9. ภาพศิลปิน SOPHEAP PICH	8
10. ภาพผลงาน Sopheap Pich, Morning Glory 2011	9
11. ภาพร่างชุดที่ 1 ชั้นที่ 1	10
12. ภาพร่างชุดที่ 1 ชั้นที่ 2	11
13. ภาพร่างชุดที่ 1 ชั้นที่ 3	11
14. ภาพร่างชุดที่ 1 ชั้นที่ 4	12
15. ภาพร่างชุดที่ 2 ชั้นที่ 1	13
16. ภาพร่างชุดที่ 2 ชั้นที่ 2	13
17. ภาพร่างชุดที่ 2 ชั้นที่ 3	14
18. ภาพร่างชุดที่ 3 ชั้นที่ 1	15
19. ภาพร่างชุดที่ 3 ชั้นที่ 2	15
20. ภาพร่างชุดที่ 3 ชั้นที่ 3	16
21. ภาพต้นกกในสวน	17
22. ภาพต้นกกตากแดด	17
23. ภาพต้นกกที่ตากแห้ง	18
24. ภาพต้นกกย้อมสี	18
25. ภาพโครงสร้างเหล็ก	19
26. ภาพการสานต้นกก	19
27. ภาพการสานต้นกกชั้นใน	20
28. ภาพการสานต้นกกชั้นนอก	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ(ต่อ)

รูปที่		หน้า
29.	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรง ชั้นที่ 1	21
30.	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรง ชั้นที่ 2	22
31.	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรง ชั้นที่ 3	22
32.	ภาพประกอบการวิเคราะห์ลักษณะผิว ชั้นที่ 1	23
33.	ภาพประกอบการวิเคราะห์ลักษณะผิว ชั้นที่ 2	24
34.	ภาพประกอบการวิเคราะห์ลักษณะผิว ชั้นที่ 3	24
35.	ภาพประกอบการวิเคราะห์น้ำหนัก ชั้นที่ 1	25
36.	ภาพประกอบการวิเคราะห์น้ำหนัก ชั้นที่ 2	26
37.	ภาพประกอบการวิเคราะห์น้ำหนัก ชั้นที่ 3	27
38.	ภาพประกอบการวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบ ชั้นที่ 1	28
39.	ภาพประกอบการวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบ ชั้นที่ 2	30
40.	ภาพประกอบการวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบ ชั้นที่ 3	31
41.	ภาพผลงานชุดที่ 1	36
42.	ภาพผลงานชุดที่ 2	37
43.	ภาพผลงานชุดที่ 3	38

บทที่ 1

บทนำ

มนุษย์มีวิถีชีวิตที่ผูกพันอยู่กับธรรมชาติ พึ่งพาอาศัยกันมาแต่อดีต สิ่งหนึ่งที่แสดงถึงความสัมพันธ์คือ เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านต่าง ๆ ล้วนแต่ทำจากวัสดุธรรมชาติ เช่น อุปกรณ์จับปลาที่ทำขึ้นโดยการสานไม้ไผ่ให้เป็นรูปทรงที่เหมาะสมแก่การดักจับสัตว์น้ำ ภาชนะจักสานที่ใช้สำหรับใส่ของหรือใส่อาหาร เช่น กล่องข้าวเหนียว ตระกล้า กระบุง สุ่ม ไซดักปลาและการทอเสื่อ กก เป็นการนำพืชในท้องถิ่นภาคอีสานที่มีคุณสมบัติเหนียวเหนียว แข็งแรงทนต่อสภาพอากาศได้ยาวนานหลายปี คนภาคอีสานจึงนิยมนำต้นกกมาทอเป็นเสื่อไว้ใช้ประโยชน์ ในครัวเรือน นับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับผู้ทำและผู้ใช้ เป็นความเรียบง่ายที่มีความสร้างสรรค์อยู่ในตัว เรียกว่า ภูมิปัญญา ภูมิปัญญาพื้นบ้าน เป็นองค์ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่สั่งสมและสืบทอดต่อกันมา เป็นความสามารถและศักยภาพในเชิงแก้ปัญหา การปรับตัวเรียนรู้และสืบทอดสู่คนรุ่นต่อไป เพื่อการดำรงอยู่ของเผ่าพันธุ์ มนุษย์ จึงนับว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของเผ่าพันธุ์หรือวิถีชีวิตของชาวยุคโบราณไทยในอดีตที่ทรงคุณค่ายิ่ง

ความสำคัญของโครงการ

จากการที่ข้าพเจ้าได้ใช้ชีวิตช่วงเวลาหนึ่งในวัยเด็กอยู่ที่จังหวัดอุดรธานี เป็นความทรงจำที่มีความสุขสนุกสนานตามประสาเด็กชนบทที่ได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติ ชิมชั๊วะวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆทางภาคอีสานการดำรงชีวิตด้วยการทำไร่ไถนา เรียนรู้และพบเจอสิ่งสวยงามตามวิถีภูมิปัญญาทั้งในครอบครัวและชุมชน เมื่อข้าพเจ้าได้ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ที่กรุงเทพฯ ฯ ตอนอายุ 9 ปี นับเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมใหม่ โรงเรียนใหม่ ความตั้งใจศึกษาหาความรู้และสนุกกับการเรียน วิชาศิลปะเป็นชั่วโมงของการเรียนที่ข้าพเจ้าชื่นชอบมากที่สุด เมื่อมีการประกวดวาดภาพศิลปะภายในโรงเรียนก็เข้าร่วมส่งผลงาน เมื่อได้รับรางวัลก็ทำให้รู้สึกภูมิใจหลังจากเรียนจบระดับมัธยมแล้วก็ได้เข้าศึกษาต่อด้านศิลปะในระดับปริญญาตรี การเรียนศิลปะทำให้ ข้าพเจ้าเรียนรู้และเข้าใจชีวิตของตัวเองมากขึ้น มองเห็นความงามในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย สถานที่ที่ได้เดินทางไป และเก็บเกี่ยวประสบการณ์ในระหว่างทางนั้นด้วย เมื่อได้นึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผ่านมามีในชีวิต สิ่งที่เป็นความประทับใจที่สุดในวัยเด็ก และความสนใจเกี่ยวกับวิถีภูมิปัญญาจึงได้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะขึ้นมา เพื่อให้ผู้อื่นได้ชื่นชมกับเรื่องราวเหล่านี้ไปพร้อม ๆ กับข้าพเจ้าด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจในความงามของวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของคนในชนบท ที่มีความเรียบง่ายและอยู่ใกล้ชีวิตธรรมชาติ จึง นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะในรูปแบบของงานประติมากรรม เพื่อสร้างสุนทรียภาพให้คนในสังคมได้ทวนนึกถึงคุณค่าความงามของวิถีชนบทไทยที่นับวันจะเริ่มลดน้อยถอยลงไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อนำเสนอรูปแบบทางศิลปะและสุนทรียภาพที่มาจากรูปทรงเครื่องใช้พื้นบ้าน โดยการสร้างรูปทรงชิ้นใหม่ด้วยเทคนิคการสานต้นกก และใส่จินตนาการความคิดสร้างสรรค์กับความเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านสมัยก่อน
2. เพื่อให้คนในสังคมได้สัมผัสถึงความงามที่มีอยู่ในภูมิปัญญาพื้นบ้านผ่านงานศิลปะ
3. เพื่อเป็นการศึกษาพัฒนาการทางด้านารออกแบบและแก้ปัญหารูปทรงทางประติมากรรม

ขอบเขตของโครงการ

1. ข้าพเจ้าต้องการแสดงออกถึงความงามในวิถีภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นจิตวิญญาณของมนุษย์ที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติ
2. ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอผลงานในรูปแบบนามธรรม (Abstract) โดยนำความประทับใจในรูปทรงของเครื่องสาน การทอเสื่อ มาสร้างสรรค์ชิ้นใหม่ในรูปแบบของงานประติมากรรม
3. ข้าพเจ้าใช้กรรมวิธีในการสร้างสรรค์งานประติมากรรมคือ การสานต้นกก
4. จำนวนผลงานมี 3 ชิ้น
 - 4.1 ขนาด 195x195x180 เซนติเมตร
 - 4.2 ขนาด 120x170x150 เซนติเมตร
 - 4.3 ขนาด 175x180x195 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ที่มาและแนวความคิดสร้างสรรค์

สังคมไทยในชนบทมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ดำรงชีวิตแบบสังคมเกษตร กรรม ใกล้ชิดและผูกพันกับธรรมชาติ รู้จักปรับตัว กับสภาพแวดล้อมต่างๆ พร้อมทั้ง ประดิษฐ์เครื่องใช้ไม้สอยที่มาจากรธรรมชาติ อย่างพึ่งพาอาศัยกัน และกัน ผู้คนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันในสังคมมีความรักและเคารพนับถือกันเสมือนญาติพี่น้อง ปัจจุบันนี้ถึงแม้ว่าความเจริญทางเทคโนโลยีได้เข้ามาสร้างความสะดวกสบายและมีบทบาทกับชีวิตประจำวันมากขึ้น แต่ผู้คนก็พร้อมที่จะปรับตัว เพื่อรับสิ่งใหม่ที่ดี และเก็บรักษาวัฒนธรรมที่มีอยู่คงไว้ และถ่ายทอดสู่ลูกหลานให้สืบทอดต่อไป

ข้าพเจ้ามีความทรงจำแต่ด้วยเด็กที่เคยใช้ชีวิตด้วยเขาวัวที่จังหวัดอุดรธานี ข้าพเจ้ามีความประทับใจในบรรยากาศ การใช้ชีวิตของผู้คนที่ใกล้ชิดธรรมชาติเรียนรู้และปรับตัวเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันเพื่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ปลูกผัก กล้วย ทอเสื่อ สานไม้ไผ่เป็นอุปกรณ์จับปลา สานกลองข้าวเหนียว เป็นกิจกรรมที่ ข้าพเจ้าคุ้นเคย เพราะได้ซึมซับจากผู้คนรอบตัว เมื่อ ได้ใช้สุนทรีย์ภาพของข้าพเจ้ามองย้อนกลับไปในตอนนั้น จึงได้เห็นว่ามีความงามที่มีอยู่ในจิตวิญญาณของผู้คนที่ทำมาหากินอยู่ร่วมกับธรรมชาติ ความงามทางรูปทรงท่วงท่าของการใช้อุปกรณ์การจับปลาอย่างชำนาญ การสานตระกร้า ทอเสื่อ สานกลองข้าวของคนที่นั่งอยู่ตามใต้ถุนบ้านของตัวเอง การทำนาทำไร่ แต่มีสิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้าชื่นชอบและนำมาเป็นแรงบันดาลใจก็คือ การทอเสื่อ กกของยายข้าพเจ้าเอง ยายปลูกต้นกกไว้หลังบ้าน จำนวนมากหมั่นดูแลกำจัดวัชพืชและใส่ปุ๋ยเป็นประจำ เมื่อเวลาว่างจากการทำกิจวัตรประจำวันแล้ว ยายก็จะลงไปตัดต้นกกที่มีขนาดพอเหมาะ โดเต็มที่แล้วนำมาตากแดดอยู่หลายวันจนแห้งจะได้สีเหลืองนวลนำต้นกกที่ได้มาผ่าซีกนำไปต้มน้ำจนกลางลำต้นออกใช้แต่เพียงเปลือกนอกเท่านั้น หากต้องการสีส้มเพิ่มเติมก็นำต้นกกไปย้อมสีด้วยวิธีย้อมร้อน คือการนำสีเคมีไปต้มในน้ำเดือดแล้วจึงนำต้นกกลงไปแช่ในหม้อน้ำขึ้นมากตากผึ่งลมให้แห้ง เมื่อได้ต้นกกตามสีที่ต้องการแล้วก็ป็นขั้นตอนของการทอเสื่ออุปกรณ์ก็มี โขง พืม เชือกในล่อน และต้นกก การทอเสื่อคือการนำต้นกกสอดเข้าไปเชือกในล่อนที่ซึ่งเป็นเส้นยาวเรียงกันสอดสลับเส้นกันไปมาหลายเส้น จนมีความยาวได้สองเมตรถึงจะได้ขนาดที่พอเหมาะใช้สำหรับปูรองนั่งทานข้าว และใช้ปูนอน ยายบอกว่าทำไว้ให้ลูกหลานได้ใช้ประโยชน์ กิจกรรมการทอเสื่อจะพบเห็นได้ตามใต้ถุนบ้านของคนในภาคอีสาน เป็นวิถีชีวิตที่มีความผูกพันต่อเสื่อ นอกจากเสื่อกกแล้วยังนำกกมาทำเป็นกลองข้าวได้อีกด้วย ซึ่งรายละเอียดการสานนั้นยากกว่าการทอเสื่อ การสานกลองข้าวเหนียวต้องใช้เข็ม เป็นอุปกรณ์หลักในการทำ เป็นโอกาสที่ดีที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่างๆที่ยายได้ทำอยู่ จากความประทับใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิคการสานต้นกกและรูปทรงที่สวยงามและซับซ้อนของเครื่องจักรสานพื้นบ้าน กลายมาเป็น ข้อมูลแนวความคิดที่นำมาสร้างสรรค์รูปทางประติมากรรม เป็นภูมิปัญญาของคนรุ่นเก่าที่ถูกถ่ายทอด โดยคนรุ่นใหม่

ภาพประกอบที่ 1 : ภาพยายกำลังตัดต้นกก (ที่อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 2554)

ภาพประกอบที่ 2 : ต้นกกตากแห้ง (ที่อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 3 : ภาพการสานกลองข้าวเหนียว (ที่อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 2555)

ภาพประกอบที่ 4 : อีจู้ (http://www.aksorn.com/lib/detail_print.php?topicid=763)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 5 : สุ่มปลา

(http://www.biogang.net/expert_view.php?menu=expert&uid=44120&id=6777)

ภาพประกอบที่ 6 : แหจับปลา

(<http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9500000034565&TabID=3&>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 7 : ยกยอ

(<http://www.muangthai.com/thaidata/tag/%E0%B8%A2%E0%B8%81%E0%B8%A2%E0%B8%AD%E0%B8%A2%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B9%8C>)

ภาพประกอบที่ 8 : กระจิบข้าวเหนียว

(http://www.tourvtthai.com/home/index.php?option=com_content&view=article&id=775:2011-01-19-02-48-02&catid=8:2009-11-06-03-32-35&Itemid=20)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อิทธิพลที่ได้รับ

อิทธิพลที่ได้รับส่วนหนึ่งมาจาก เทคนิคการทอเสื่อกกของยายข้าพเจ้าและวัสดุที่ได้จากธรรมชาติหาได้ในท้องถิ่นชนบท และเครื่องจักรสานต่างๆที่สร้างขึ้นจากไม้ไผ่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน

ศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจและแบบอย่างในการสร้างสรรค์ผลงานคือ

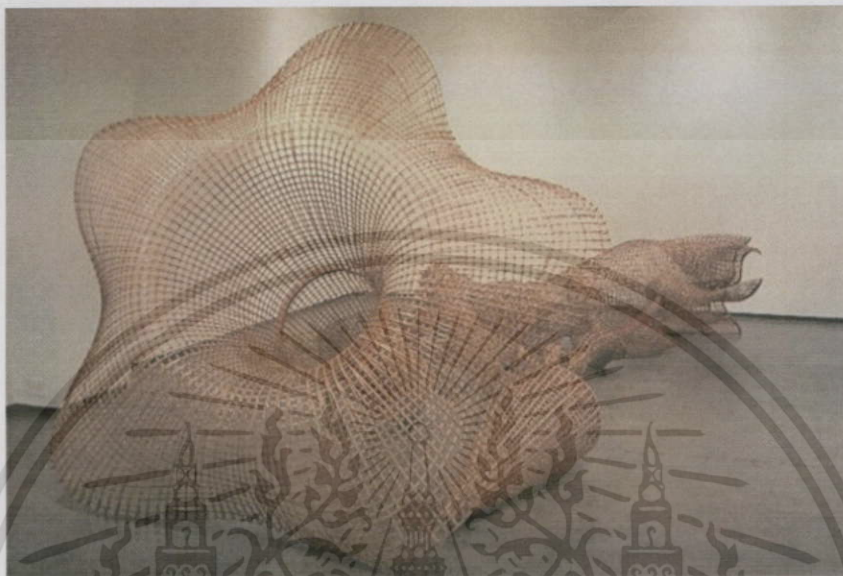
ภาพประกอบที่ 9 : ศิลปิน SOPHEAP PICH (<http://www.phnompenhpost.com/7days/defining-moments-2013>)

SOPHEAP PICH

SOPHEAP PICH เกิดในปี ค.ศ. 1971 ที่จังหวัดพระตะบอง ประเทศกัมพูชา เขาใช้ชีวิตและทำงานอยู่ในพนมเปญ เรียนจบปริญญาตรีด้านศิลปะจิตรกรรม(B.F.A) จาก UNIVERSITY OF MASSACHUSETTS ในปี ค.ศ. 1995 และจบปริญญาโทด้านศิลปะจิตรกรรม(M.F.A) จาก SCHOOL OF THE ART INSTITUTE OF CHICAGO ในปี ค.ศ. 1999

เขาเป็นศิลปินร่วมสมัยของกัมพูชาที่มีชื่อเสียงและได้รับความสนใจมากในระดับนานาชาติ การทำงานของเขาเกี่ยวกับเส้นบางๆ ของหวายและไม้ไผ่ เขาสร้างรูปแบบประติมากรรมในประเด็นของเวลา ความทรงจำและ ร่างกาย ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและ ประเพณีของกัมพูชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความทรงจำในวัยเด็กของเขาซึ่งอยู่ในช่วงฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ของกลุ่มเขมรแดงในช่วง ค.ศ. 1975-1979 ซึ่งผลงานงานของเขาได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายทั้งในเอเชีย ยุโรป และสหรัฐอเมริกา มีการจัดแสดงผลงานเดี่ยวขึ้นในหลายประเทศ ผลงานของเขาก็จะเน้นไปในด้านการใช้วัสดุจากธรรมชาติ ทั้ง หวาย ไม้ไผ่ ผ้าใบ ขี้ผึ้ง และสีของดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 10 : Sopheap Pich, Morning Glory 2011 (<http://www.nyc-arts.org/events/49866/cambodian-rattan-the-sculptures-of-sopheap-pich>)

แนวความคิดสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมรูปทรงแห่งวิถีภูมิปัญญานี้เป็นความภาคภูมิใจของข้าพเจ้า ที่ได้นำความรู้ภูมิปัญญาการทอเสื่อกกของชาย และวิถีการดำรงชีวิตของคนในชนบทที่มีความเรียบง่ายรู้จักใช้ประโยชน์และอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างมีความสุข และพึ่งพาอาศัยกัน ข้าพเจ้าจึงได้หยิบยกภาพแห่งความงามที่มีอยู่มาสร้างสรรค์ผ่านรูปทรงสามมิติ ที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาการใช้ชีวิต ซึ่งจะนำพาให้คนดูได้นึกถึงภาพธรรมชาติในวิถีชีวิตชนบทไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

จากการที่ข้าพเจ้าได้ค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับเครื่องจักรสานพื้นบ้านและเครื่องมือที่ใช้ในการดำรงชีวิตของคนในชนบท ทั้งในการศึกษาจากตำราและหนังสือเกี่ยวกับเครื่องจักรสานของไทย และต่างประเทศ การเดินทางกลับไปจังหวัดอุดรธานี เพื่อฝึกการสานรูปแบบต่างๆ จากยาย ทำให้ข้าพเจ้าได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง

ขั้นตอนในการทำงานเริ่มจาก การศึกษารูปทรงของเครื่องจักรสานวิเคราะห์องค์ประกอบ ความงามเส้น สี น้ำหนัก แสงเงา และพื้นที่ว่าง จากนั้นนำจุดเด่น ของเครื่องสานนั้นมาดัดแปลง สร้างสรรค์รูปทรงชิ้นใหม่ ที่ให้ความรู้สึกแสดงถึงความเป็นพื้นบ้านตามจินตนาการ ขั้นตอนแรก สร้างภาพร่างสองมิติ หลังจากนั้นเลือกชิ้นที่โดดเด่นและน่าสนใจที่สุด สร้างภาพร่างในลักษณะสามมิติ

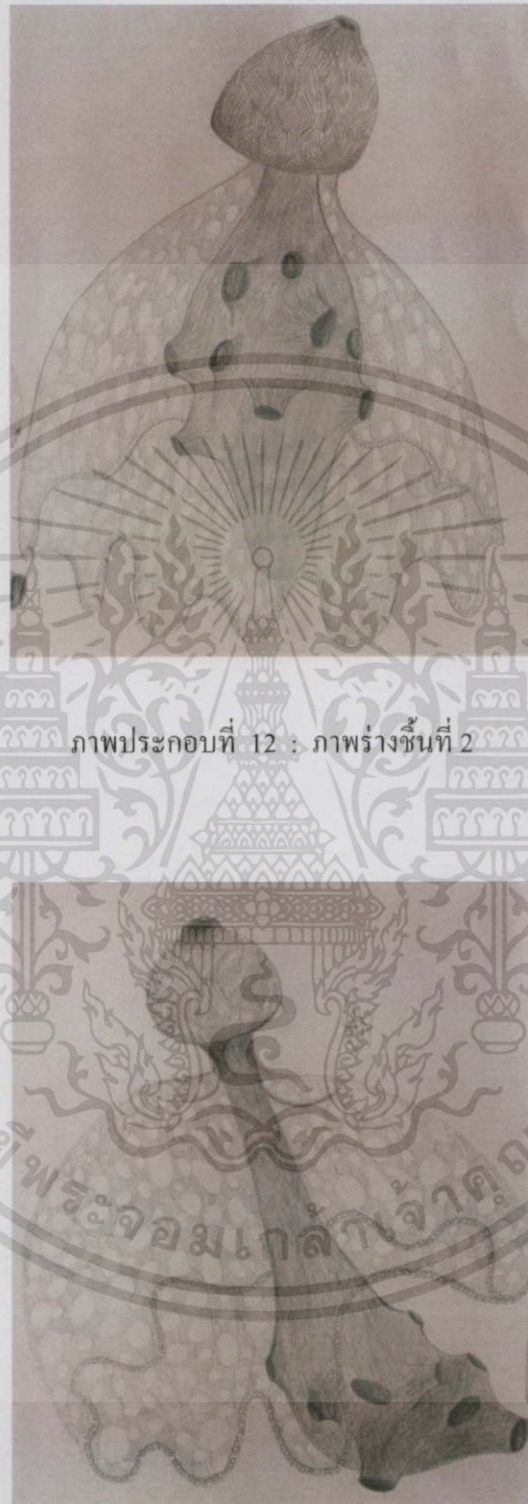
ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพประกอบที่ 11 : ภาพร่างชิ้นที่ 1

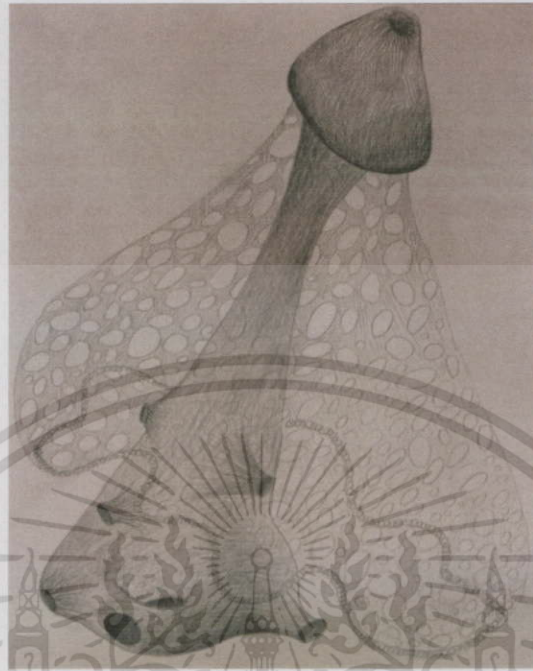
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 12 : ภาพร่างชิ้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 13 : ภาพร่างชิ้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 14 : ภาพร่างชิ้นที่ 4

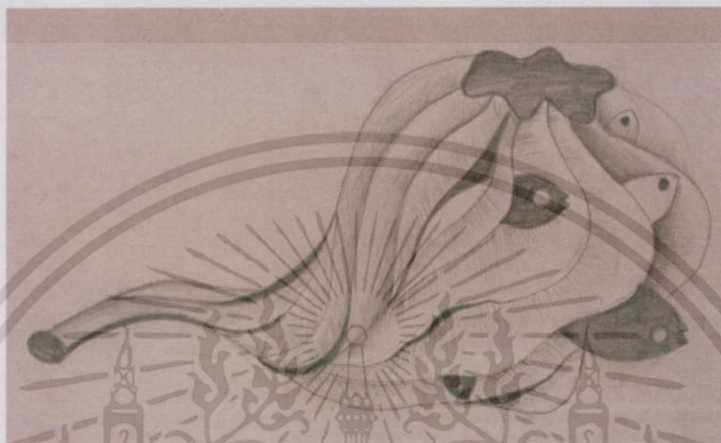
ภาพร่างชุดที่ 1

จากแนวความคิดในการสร้างสรรค์ ผลงานของข้าพเจ้าที่ต้องการสะท้อนถึงวิถีชีวิตชนบท โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปทรงเครื่องจักรสานต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ศึกษาวิถีชีวิตการทำมาหากินของคนในชนบทที่อยู่ร่วมกับธรรมชาติ ว่าด้วยเรื่องของการนำวัสดุจากธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่ ต้นกก ต้นปอ ใบจาก ทางมะพร้าว อื่นๆ มาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ไม้สอยในครัวเรือน และเกิดเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

ภาพร่างที่นำมาขยายจริง คือ ภาพร่างชิ้นที่ 1 เป็นรูปทรงที่ได้รับแรงบันดาลใจจากแหจับปลา ภาพจากการทอดแหออกไปนั้นเกิดรูปทรงที่สวยงามแตกต่างกันไป ตามแรงเหวี่ยงของผู้ใช้งาน แหยังมีลักษณะเป็นตาข่ายบางๆสามารถมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ ข้าพเจ้าจึงนำมุมมองนี้มาสร้างสรรค์ผ่านรูปทรงที่แสดงถึงภายนอกและภายใน เทคนิคการสานความทึบที่มีระดับแตกต่างกัน ภาพร่างชิ้นที่ 1 จึงมีความสมบูรณ์ในองค์ประกอบทิศทางแสงเงามากกว่าชิ้นอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 2

ภาพประกอบที่ 15 : ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 16 : ภาพร่างชิ้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 17 : ภาพร่างชิ้นที่ 3

ภาพร่างชุดที่ 2

ภาพร่างชุดนี้มีแนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาของชาวบ้าน ในการออกแบบอุปกรณ์เครื่องใช้ในการจับปลาด้วยการนำไม้ไผ่มาเรียงกันเป็นซี่ๆเป็นวงกลม มีรูค้ำบนสำหรับสอดมือเข้าจับเอาปลา ค้ำใน เรียกอุปกรณ์ชิ้นนี้ว่า สุ่มปลา ชาวเขาได้นำเอกลักษณ์ของสุ่มปลา มาสร้างเป็นภาพร่าง โดยการขยายซี่ไม้ไผ่ให้กว้างกว่าของจริง และรูปทรงที่บิดเบี้ยวเกินจริง เพื่อให้เกิดชั้นเชิงในการสร้างองค์ประกอบ

ภาพร่างที่นำมาขยายจริง คือ ภาพร่างชิ้นที่ 1 เพราะมีความสวยงามและลงตัวในองค์ประกอบมากกว่าชิ้นอื่นๆ เส้นที่คดเคี้ยวไปมา บ่งบอกถึงความเคลื่อนไหว เหมือนจังหวะของสายน้ำที่มีปลาว่ายวนติดยู่ บ่งบอกถึงความอุดมสมบูรณ์ที่มีอยู่ในธรรมชาติ

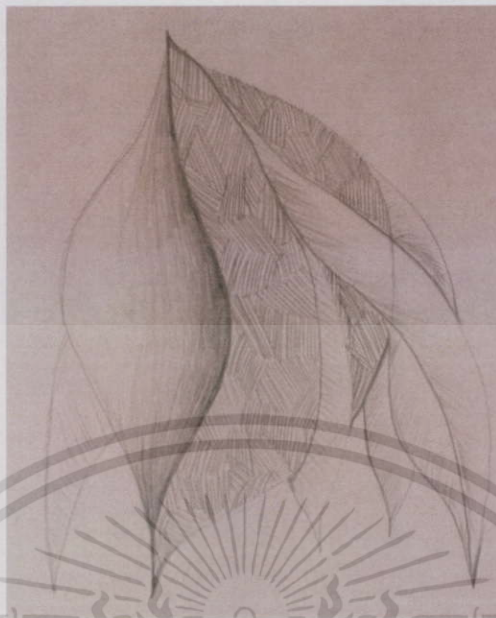
ภาพร่างชุดที่ 3

ภาพประกอบที่ 18 : ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 19 : ภาพร่างชิ้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 20 : ภาพร่างขั้นที่ 3

ภาพร่างชุดที่ 3

ภาพร่างชุดนี้ต้องการนำเสนอความอ่อนช้อยของรูปทรง ที่เกิดการพัฒนาเทคนิคการสานแบบบางมีความโค้งงอของโครงสร้าง ในขณะที่เดียวกันก็มีความทึบตันขององค์ประกอบหลัก เพื่อให้เกิดแสงเงาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพร่างที่นำมาขยายจริง คือ ภาพร่างขั้นที่ 2 เพราะได้แสดงเทคนิคการสานแบบบางได้เด่นชัดรูปทรงโดยรวมมีการออกแบบให้เล่นกับแรงโน้มถ่วง องค์ประกอบให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวและอ่อนช้อย

กระบวนการสร้างงาน

จากภาพร่างแต่ละชุด ข้าพเจ้าได้นำมาขยายเป็นผลงานจริง ด้วยวิธีการขยายขนาดโดยใช้เหล็กเส้นทำโครงสร้างตามรูปแบบภาพร่าง ตัดเหล็กและเชื่อมเหล็กเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทาสีกันสนิมโดยจะเลือกใช้สีครีมเปลือกลำไจ เพื่อให้กลมกลืนกับสีของต้นกก การเตรียมต้นกกสำหรับการสาน นำต้นกกที่ตัดจากสวน มาตากแดดทั้งลำต้น เมื่อต้นกกแห้งดีแล้วให้นำมาผ่าซีกเป็นสองส่วน หรือสี่ส่วนตามความต้องการ นำเส้นของต้นกกที่ผ่าซีกแล้วมาสานบนโครงสร้างที่ละเส้น จนกระทั่งเป็นแผ่นหนาขึ้นเรื่อยๆ ความหนา แล้วแต่ความต้องการว่าอยากให้ส่วนใดมีความหนามาก ส่วนใดมีความหนาน้อยเพื่ อให้เกิดมิติการทับซ้อนที่มากขึ้น เมื่อสานทับโครงสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะพ่นด้วยสเปรย์เคลือบเงา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 21 : ตั๊กกอในสวน (ที่อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 2554)

ภาพประกอบที่ 22 : ตั๊กกตกแดด (ที่อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 2554)

การเก็บเกี่ยวตั๊กก เมื่ออายุได้ประมาณ 2-4 เดือน กกเริ่มมีความเหนียวพอประมาณ โดยสังเกตตั๊กกออกดอก ซึ่งเป็นระยะที่มีความเหนียวจึงเริ่มตัดกกได้ โดยใช้มีดหรือเสียมตัดบริเวณโคนต้น เพื่อให้กกแตกหน่อขึ้นมาใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 23 : ต้นกกที่ตากแห้ง(ถ่ายภาพที่ตีพิมพ์ปี 2556)

ภาพประกอบที่ 24 : ต้นกกข้อมสี่(ถ่ายภาพที่ตีพิมพ์ปี 2556)

กรรมวิธีการชอยและการตาก และข้อม การชอยกกทำได้ 2 แบบ คือ การชอยสดๆหรือ ผึ่งแดดให้พอมาดาๆ (1 แดด)จึงนำมาชอย 1 ต้น แล้วแตขนาดของต้นกก และลักษณะที่นำมาใช้ แล้วนำไปตากแดดให้แข็งประมาณ 2-3 แดดโดยกกจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวยหรือสีขาว

จากนั้นเราจะเข้าสู่ขั้นตอนการข้อม ก่อนข้อมกกต้องนำเส้นกกไปแช่น้ำ ให้เส้นกกอมน้ำ ประมาณ 1 ชั่วโมง นำกก ผึ่งแดดให้พอมาดาๆ นำเส้นกกลงในหม้อข้อมสี่ที่เตรียมไว้ จนเส้นกกอมน้ำสี่หรือประมาณ 20 นาที แล้วจึงนำขึ้นผึ่งแดด ประมาณ 2 แดด นำกกเข้าเก็บเพื่อรอการทอต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

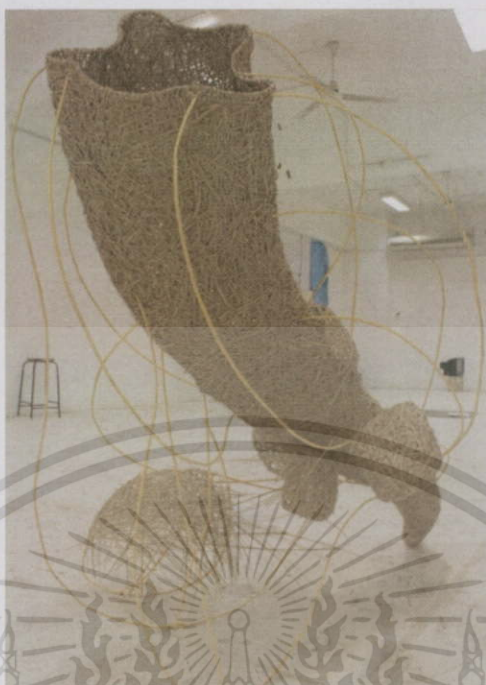
ภาพประกอบที่ 25 : โครงสร้างเหล็ก(ถ่ายภาพที่ตึกวิจิตรศิลป์ 2557)

ภาพประกอบที่ 26 : การสานต้นกก(ถ่ายภาพที่ตึกวิจิตรศิลป์ 2557)

กรรมวิธีการสานต้นกก ชั้นแรกนำต้นกกมาวางมัดกันไปมาในหลายทิศทาง พอเริ่มขึ้น โครงสร้างกกเป็นแผ่นได้แล้ว ให้สอดต้นกกที่ละเส้นไปตามช่องว่างจนแน่นหนา กกก็จะสามารถ ยึดกันเองได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 27 : การสานต้นกกชั้นใน (ถ่ายภาพที่ตึกวิจิตรศิลป์ 2557)

ภาพประกอบที่ 28 : การสานต้นกกชั้นนอก (ถ่ายภาพที่ตึกวิจิตรศิลป์ 2557)

ขั้นตอนการเก็บรายละเอียด สานกกปิดช่องว่างที่ยังมองเห็นอยู่ให้หมด และทำให้พื้นผิวที่สานมีความสม่ำเสมอ

วิธีที่เก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่ทำจากกกนั้น ควรเก็บไว้ในห้องที่เก็บควรมีอากาศชื้น เมื่อขึ้นราควรเช็ดและขัด แล้วผึ่งแดดให้แห้ง ผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปแล้วควรมีถุงพลาสติกห่อหุ้มเพื่อไม่ให้อากาศเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

หลังจากการสร้างภาพร่างแล้ว ข้าพเจ้าได้นำมาขยายเป็นผลงานจริง โดยใช้วัสดุเหล็กในการขึ้นโครงสร้างหลัก เพื่อความแข็งแรงหลังจากนั้นจึงทำการสานต้นกกทับบนชั้นนอกสุด เมื่อสร้างผลงานจริงเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ตามหลักองค์ประกอบศิลป์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ทัศนธาตุกับการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

วิเคราะห์ทัศนธาตุ

ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ทัศนธาตุต่างๆ ที่มีอยู่ในงาน เช่น เส้น น้ำหนัก รูปทรง และพื้นผิว ข้าพเจ้าได้แยกทัศนธาตุออกเป็นแต่ละชนิด เพื่อศึกษาลักษณะและหน้าที่เฉพาะตัวของแต่ละธาตุ รวมทั้งการประสานร่วมกันกับธาตุอื่นๆ

ผลงานชิ้นที่ 1 รูปทรง (Forms)

ภาพประกอบที่ 29 : วิเคราะห์รูปทรง ผลงานชิ้นที่ 1

จากภาพ คือ รูปทรงที่สร้างขึ้นจากการสานต้นกก เป็นรูปทรงคล้ายเห็ด และมีเทคนิคการสานเส้นบางๆ แบบแหจับปลา ภายในมีหน่วยย่อยอีกหนึ่งรูปทรง เมื่อมองผ่านรูที่อยู่ด้านนอก ก็จะสามารถมองเห็นรูปทรงที่อยู่ภายในได้

แทนค่าความหมายของความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นอยู่และการทำมาหากิน การหว่านแห hapla

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 2 รูปทรง (Forms)

ภาพประกอบที่ 30 : วิเคราะห์รูปทรง ผลงานชิ้นที่ 2

จากภาพ คือ รูปทรงของการสานต้นกกให้เป็นแผ่นบางๆ นำมาเรียงทับซ้อนกันรอบรูปทรงที่มีลักษณะคล้ายท่อ จากเล็กไปใหญ่และมีจังหวะของความโค้ง มีรายละเอียดของปลาตีแดง ที่เกิดจากการสานต้นกกย้อมสี

แทนค่าความรู้สึกถึงเครื่องมือหาลา คือ สุ่มปลา เครื่องสานทำจากไม้ไผ่ ใ้จับปลาน้ำตื้น

ผลงานชิ้นที่ 3 รูปทรง (Forms)

ภาพประกอบที่ 31 : วิเคราะห์รูปทรง ผลงานชิ้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากภาพ คือ รูปทรงที่ได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติข้าพเจ้าต้องการแสดงออกถึงเทคนิค ที่มีความโดดเด่น ใช้เทคนิคการสานต้นกกแบบบาง สร้างรูปทรงที่อ่อนช้อย การบิดโครงสร้างไปมา เพื่อให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวมากขึ้น

แทนค่าความงามในธรรมชาติ ที่ผูกพันกับวิถีชีวิตมนุษย์ เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน ถูกตัดทอนให้คล้ายกับสิ่งที่อยู่ในธรรมชาติ

ผลงานชิ้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพประกอบที่ 32 : วิเคราะห์ลักษณะผิว ผลงานชิ้นที่ 1

จากภาพ คือ ลักษณะพื้นผิวของต้นกกที่ข้าพเจ้านำมาสาน ใช้วิธีการสานทับกันไปมาจนวัสดุสามารถยึดเกาะกันได้ โดยไม่ใช่กาวแต่อย่างใด

ลักษณะพื้นผิวดังกล่าวแทนค่าความรู้สึกของความเป็นพื้นถิ่นในชนบท

ผลงานชิ้นที่ 2 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพประกอบที่ 33 : วิเคราะห์ลักษณะผิว ผลงานชิ้นที่ 2

จากภาพ คือ พื้นผิวของต้นกก ที่มีการสานให้เส้นพุ่งเข้าไปด้านใน
ลักษณะพื้นผิวดังกล่าวแทนค่าความรู้สึก บางเบา แต่มีความเคลื่อนไหว

ผลงานชิ้นที่ 3 ลักษณะผิว (Textures)

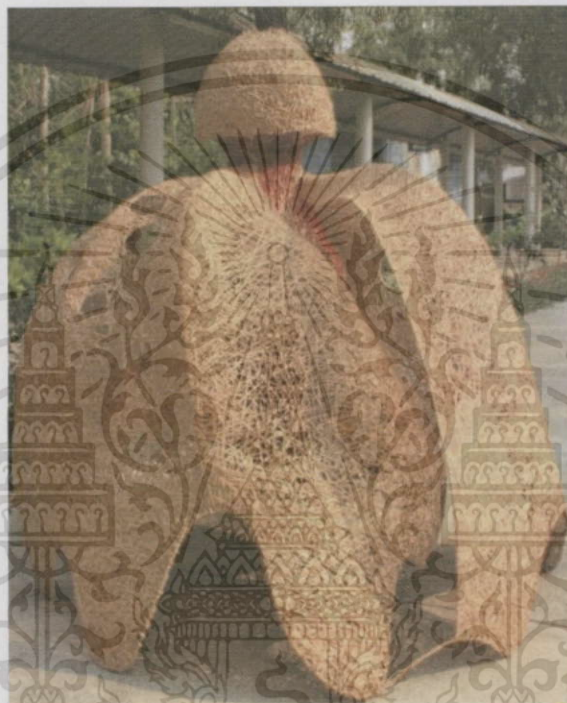

ภาพประกอบที่ 34 : วิเคราะห์ลักษณะผิว ผลงานชิ้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากภาพ คือ ลักษณะพื้นผิวของการสานคันทกแบบหน้า และที่บด้น มีชั้นเชิงในการวางเป็นชั้นๆ สร้างความลึกทำให้เกิดน้ำหนัก ขาว เทา ดำ ชัดเจน
ลักษณะพื้นผิวดังกล่าวแทนค่าความรู้สึก แข็งแรง มั่นคง

ผลงานชิ้นที่ 1 น้ำหนัก (Volume)

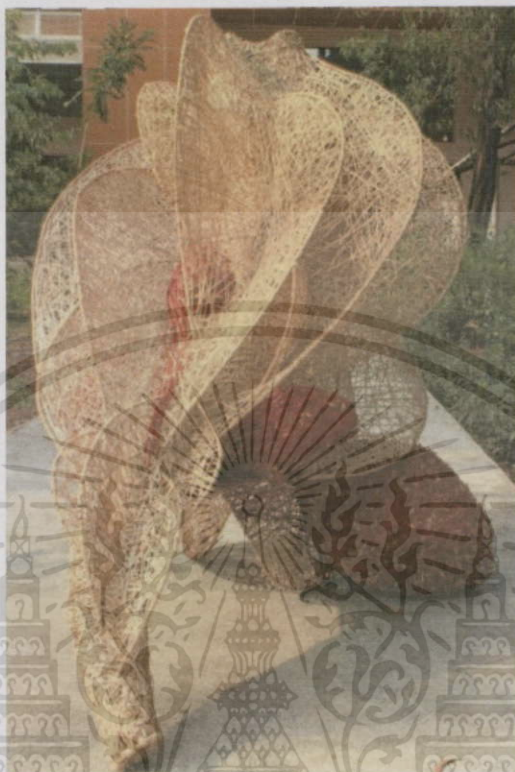

ภาพประกอบที่ 35 : วิเคราะห์น้ำหนัก ผลงานชิ้นที่ 1

น้ำหนักในผลงานชิ้นที่ 1 นั้นคือ น้ำหนักที่เกิดจากการสานของเส้นเล็กๆของ คันทก สร้างส่วนเว้า ความเรียบตึง ความเป็นเหลี่ยมตัน มีส่วนที่ถูบบังอยู่แต่สามารถมองเห็นได้เพียงเล็กน้อย สามารถสร้างน้ำหนักที่แตกต่างให้กับผลงานได้

ลักษณะของน้ำหนักที่สร้างขึ้นนี้ แทนค่าความรู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่างซ่อนอยู่ภายใน

ผลงานชิ้นที่ 2 น้ําหนัก (Volume)

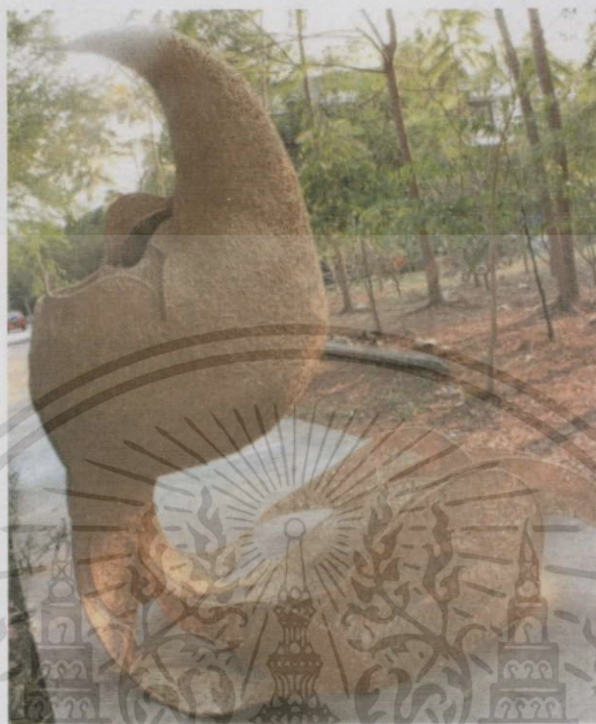

ภาพประกอบที่ 36 : วิเคราะห์น้ําหนัก ผลงานชิ้นที่ 2

น้ําหนักในผลงานชิ้นที่ 2 ได้มีการสร้างน้ําหนักให้อยู่ในระนาบใกล้เคียงกัน จัดวางความสูงสลับซับซ้อน เล็กบ้างใหญ่บ้าง มีจุดเด่นและจุดรอง ดีของรูปทรงของปลาสร้างน้ําหนักเข้มให้กับงานได้

ทั้งนี้ แผ่นที่สานด้วยด้นก ที่วางสลับกันไปมาจำนวนมาก ยังช่วยเพิ่มความรู้สึกเคลื่อนไหวภายในงาน ได้ดีอีกด้วย

ผลงานชิ้นที่ 3 น้ําหนัก (Volume)

ภาพประกอบที่ 37 : วิเคราะห์น้ําหนัก ผลงานชิ้นที่ 3

น้ําหนักในผลงานชิ้นที่ 3 เกิดจากเทคนิคการสานต้นกกแบบทึบ และแบบโปร่ง แยก
 สัตส่วนกันชัดเจน แสดงการไล่ระดับของน้ําหนัก อ่อนแก่ ได้เป็นอย่างดี
 ลักษณะของน้ําหนักที่สร้างขึ้นนี้ ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว และสบายตา

วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบ

ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ส่วนต่างๆภายในงานตามหลักขององค์ประกอบศิลป์เพื่อให้เกิดความเข้าใจในด้านต่างๆ และเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าต่อไป

ภาพประกอบที่ 38 : วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบ ผลงานชิ้นที่ 1

1. ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รูปทรงทั้งสามส่วนที่อยู่รวมกัน คือ ส่วนบนสุด ยอดเล็ก รูปทรงด้านในทึบ รูปทรงด้านนอกโปร่ง อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องและเป็นระเบียบ แนวเรื่องและรูปทรงไปในทางเดียวกัน คือ การหว่านแห จะมีจังหวะของคลื่นของขอบแห กระจายไปอย่างอิสระ

2. ความหลากหลาย (Variety)

ความหลากหลายในงานชิ้นที่ 1 มีทั้งรูปทรงที่แตกต่างกันสามรูปทรงแต่สามารถอยู่รวมกันได้ เทคนิคในการสานเส้นที่ต่างกัน มีสองแบบ คือ สานแบบทึบ และสานแบบโปร่ง มีการใช้ต้นกกสีธรรมชาติ และสีที่ได้จากการย้อม น้ำหนักเข้มอ่อนสลับกันไปตามมุมมองของรูปทรงในแต่ละด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความสมดุล (Balance)

ข้าพเจ้าได้มีการสร้างความสมดุลในด้านต่างๆ เช่น การสร้างความสมดุลในด้านรูปทรง ไม่เจาะจงว่าจุดเด่นต้องอยู่ตรงกลางเสมอ พื้นที่ว่าง ความโค้งของโครงสร้าง เล็กใหญ่ สลับกันตามความเหมาะสม

4. สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนในงานของข้าพเจ้านั้น มีทั้งในด้านของรูปทรงและความรู้สึก ในด้านของรูปทรง ข้าพเจ้าได้สร้างรูปทรงหลักในรูปแบบคล้ายครึ่งวงกลม ส่วนรูปทรงรองนั้นมีทั้งวงรี และครึ่งวงกลมอันเล็ก เมื่อนำมาประกอบเข้าด้วยกัน โดยอาศัยจังหวะและองค์ประกอบ แล้วจะทำให้เกิดความสมดุลตามมา

5. ความเป็นเด่น (Dominance)

ความเป็นเด่นของงานข้าพเจ้ามีอยู่สองส่วน คือ เส้นที่แสดงความเคลื่อนไหวไปรอบๆ ตัวงาน และความหนาบางของการสาน ที่สามารถมองทะลุผ่านเข้าไปภายในตัวงานส่วนที่เล็กกว่าได้

6. การเคลื่อนไหว (Movement)

ผลงานของข้าพเจ้าได้แสดงออกมาในด้านของเส้น โครงสร้างหลัก และทิศทางของการสาน เส้นต้นกนก การสานไปในทิศทางเดียวกันสามารถสร้างความเคลื่อนไหวให้กับตัวงานได้

ภาพประกอบที่ 39 : วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบ ผลงานชั้นที่ 2

1. ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รูปทรงของกทที่สานเป็นแผ่น นำมาจัดเรียงบนโครงสร้าง เรียงสลับเล็กใหญ่ มีการทับซ้อนกันบางจังหวะ มีทั้งส่วนที่โปร่งและทึบ แนวเรื่องไปในทางเดียวกัน คือ สุ่มปลา เป็นเครื่องใช้หาในชนบท

2. ความหลากหลาย (Variety)

ความหลากหลายในชั้นที่ 2 มีการใช้กทที่สานในเทคนิคโปร่ง มาจัดเรียงในพื้นที่เดียวกัน แต่มีรูปทรงที่เป็นทึบมาผสมอยู่บางตำแหน่ง เกิดความแตกต่างในแต่ละมุมมองของงาน

3. ความสมดุล (Balance)

ข้าพเจ้าได้สร้างสมดุลในงานชิ้นนี้ คือให้ฐานมีขนาดที่เล็กแต่ยอดของงานมีขนาดใหญ่กว่า แต่จะมีส่วนที่คอยรับน้ำหนักอยู่ด้านข้าง เป็นการสานแบบโปร่ง สามารถลงตาได้

4. สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนในงานของข้าพเจ้านั้น แบ่งเป็นสองส่วน คือส่วนทึบที่เป็นโครงสร้าง แต่จะมีแบบโปร่งมาวางบนส่วนทึบอีกชั้นหนึ่ง ส่วนที่ต้องการนำเสนอเป็นหลักก็คือแบบโปร่ง

5. ความเป็นเด่น (Dominance)

ความเป็นเด่นที่ต้องการแสดงออกเป็นหลัก คือ การสานแบบบางเป็นแผ่นๆ วางเรียงทับซ้อนกันทำให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหว

6. การเคลื่อนไหว (Movement)

ความเคลื่อนไหวในผลงานเกิดจากการวางแผ่นกนกในทิศทางเดียวกันซ้ำๆ จำนวนมาก

ภาพประกอบที่ 40 : วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบ ผลงานชิ้นที่ 3

1. ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีสองส่วน คือ รูปทรงที่ทึบ และรูปทรงที่เป็นแผ่นโปร่ง อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเป็นระเบียบ เป็นการไล่น้ำหนักอ่อนเข้มตามลำดับ จากฐานสีอ่อนจนถึงส่วนบนที่เป็นแบบทึบ เป็นรูปทรงที่เป็นอิสระตามแบบธรรมชาติ

2. ความหลากหลาย (Varity)

ความหลากหลายในงานชิ้นที่ 3 มีอยู่สองอย่าง คือ การสานแบบโปร่ง และการสานแบบทึบ สองส่วนนี้แยกกัน อย่างชัดเจน แต่จะมีจุดเชื่อมที่ทำให้ทั้งสองส่วนอยู่ร่วมกันได้อย่างลงตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความสมดุล (Balance)

ความสมดุลในงานชิ้นนี้ เป็นการใช้แรงโน้มถ่วง และน้ำหนักของโครงสร้าง เพื่อถ่วงให้ส่วนบนตั้งอยู่ได้

4. สัดส่วน (Proportion)

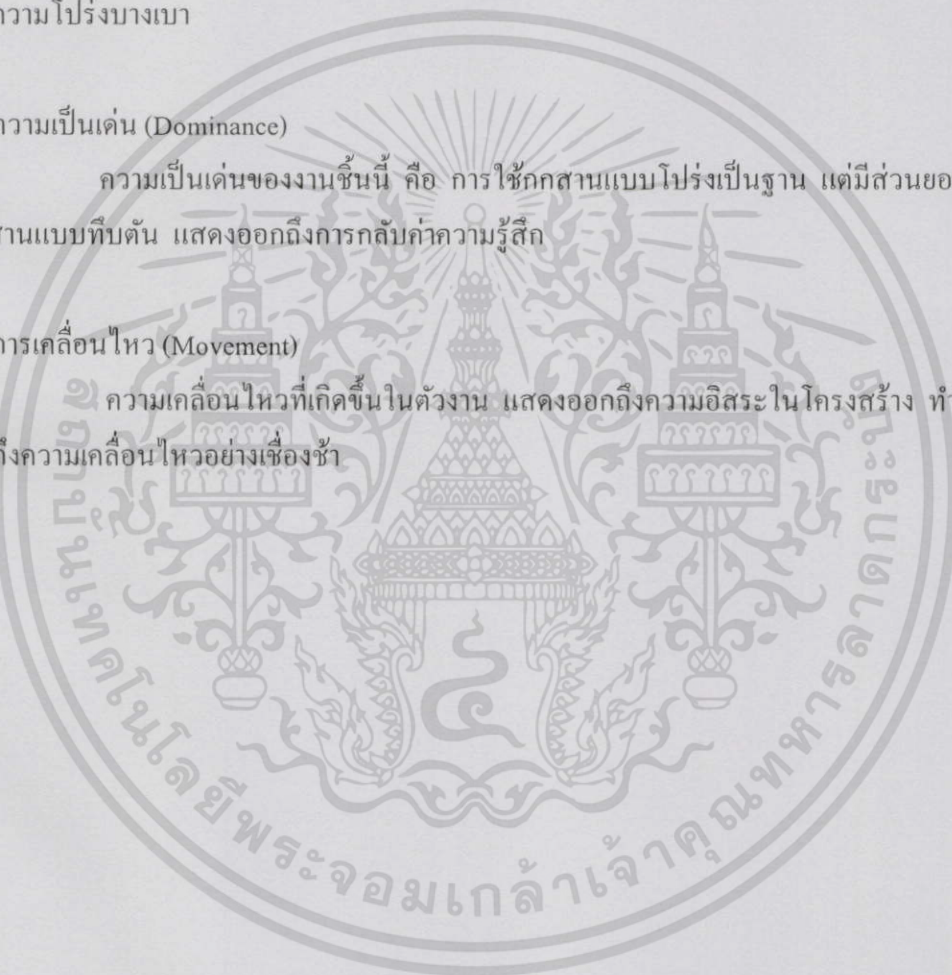
สัดส่วนในงานของข้าพเจ้าชิ้นนี้ ให้ความรู้สึกสองอย่าง คือ ความแข็งแรงหนักแน่น และความโปร่งบางเบา

5. ความเป็นเด่น (Dominance)

ความเป็นเด่นของงานชิ้นนี้ คือ การใช้กษานแบบโปร่งเป็นฐาน แต่มีส่วนยอดเป็นการสานแบบทึบตัน แสดงออกถึงการกลับค่าความรู้สึก

6. การเคลื่อนไหว (Movement)

ความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในดวงงาน แสดงออกถึงความอิสระในโครงสร้าง ทำให้รู้สึกถึงความเคลื่อนไหวอย่างเชื่องช้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุป

จากแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุดรูปทรงแห่งวิถีภูมิปัญญา ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอถึงวิถีภูมิปัญญาของผู้คนในชนบท ซึ่งแฝงไปด้วยความเรียบง่าย สงบ และอบอุ่น ข้าพเจ้าได้แสดงออกโดยวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน ในลักษณะของงานประติมากรรมแบบนามธรรม ซึ่งได้มี การสร้างเป็นรูปทรงเชิงสัญลักษณ์ ของเครื่องมือ เครื่องใช้พื้นบ้าน รวมทั้งทัศนธาตุที่นำมาใช้ เพื่อให้เกิดองค์ประกอบที่สวยงาม และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งเน้นการแสดงออกถึงแนวความคิดสร้างสรรค์ และอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัว

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดดังกล่าวนี้ ข้าพเจ้าได้ใช้เทคนิคการสานต้นกก ที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้และดัดแปลงจากการทอเสื่อกกของยาย เพื่อควบคุมทิศทางในการสานได้ดียิ่งขึ้น และเหมาะแก่การสร้างรูปทรงทางประติมากรรม โดยเริ่มตั้งแต่วิธีการศึกษาข้อมูลสร้าง งบประมาณ การสร้างผลงานจริง หลังจากนั้นข้าพเจ้าได้นำผลงานที่สร้างสรรค์มาวิเคราะห์ โดยละเอียดทั้งในด้านของทัศนธาตุต่างๆ ภายในตัวงานและโครงสร้างของงาน รวมทั้งองค์ประกอบ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึงความกลมกลืน ความหลากหลาย ความสมดุล สัดส่วน ความโดดเด่นที่เกิดขึ้นในผลงาน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการทำงานชุดนี้ ข้าพเจ้าได้ประสบกับอุปสรรค และปัญหาต่างๆหลายประการ เริ่มตั้งแต่ ราคินคว่ำหาข้อมูล เครื่องจักรสานพื้นบ้านสมัยนี้หาของจริงได้ยากขึ้น ตามบ้านคนในชนบทสมัยปัจจุบันก็เริ่มจะไม่มีให้ หีนแล้ว จะมีบ้างก็ถูกเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์เท่านั้น การศึกษาทางรูปทรงเครื่องจักรสานส่วนใหญ่ จึงต้องค้นหาทางอินเทอร์เน็ต และหนังสือจากห้องสมุด ข้อเสียก็คือไม่สามารถมองเห็นเครื่องสานได้รอบด้าน และการเดินทางไปศึกษาวิธีการสานในรูปแบบต่างๆจากคุณยาย ที่จังหวัดอุดรธานีก็ใช้เวลาในการเดินทางนาน เพราะอยู่ห่างไกล และเมื่อเริ่มสร้างสรรค์ผลงานจริงก็พบกับปัญหาเรื่องความแข็งแรงของโครงสร้างหลักของงาน เนื่องจากวัสดุหลักที่นำมาใช้มีความอ่อนตัวสูง เมื่อทำการเคลื่อนย้ายงานบ่อยทำให้โครงสร้างเกิดการยุบตัว ส่วนวัสดุ ต้นกกที่นำมาสานนั้น มีปัญหาเรื่องของเชื้อรา และมอดที่อาศัยอยู่ในต้นกก ต้นกกเมื่อเจออากาศชื้นก็จะเกิดราได้ง่ายทำให้สีของต้นกกเกิดการเปลี่ยนแปลง เป็นจุดด่างดำ ต้องคอยบิดฝุ่นและทำความสะอาดเป็นประจำ ปัญหาต่างๆเหล่านี้ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน ซึ่งกว่า จะเสร็จสิ้นออกมาเป็นผลงานทั้งหมดนี้ ต้องผ่านกระบวนการขั้นตอนทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการทำงาน และขั้นตอนต่างๆ ในผลงานชุด รูปทรงแห่งวิถีภูมิปัญญา จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในแนวทางเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

นฤทธิ วัฒนภู. ศิลปะหัตถกรรม พื้นบ้านไทย.

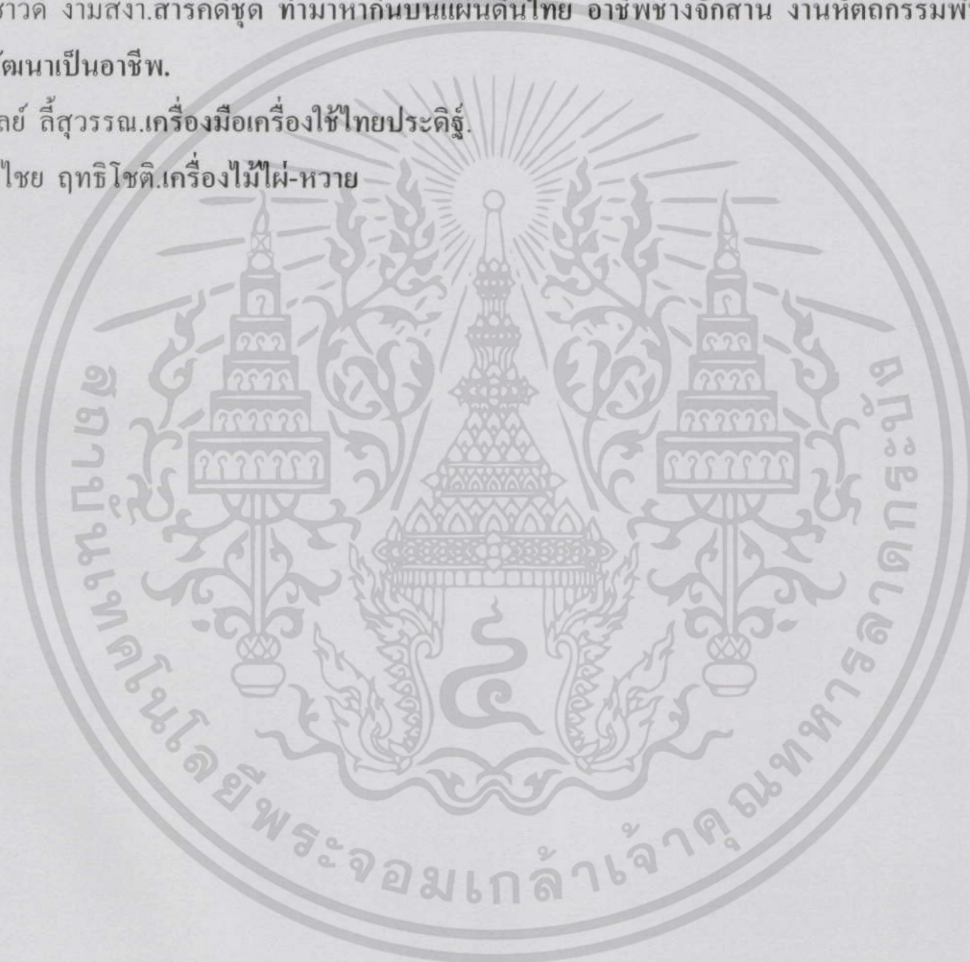
มาโนช กงกะนันท์. จักรสานราชบุรี รวบรวมและศึกษาเครื่องจักสานจังหวัดราชบุรี.

ยุพินศรี สายทอง. 2528. งานทอ.

ราชวดี งามสง่า. สารคดีชุด ทำมาหากินบนแผ่นดินไทย อาชีพช่างจักสาน งานหัตถกรรมพื้นบ้าน ที่พัฒนาเป็นอาชีพ.

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. เครื่องมือเครื่องใช้ไทยประดิษฐ์.

สนไชย ฤทธิโชค. เครื่องไม้ไผ่-หวาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

ภาพประกอบที่ 41

ชื่อผลงาน ห่วงแห

เทคนิค สานต้นกก

ขนาด 195x195x180 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 42
ชื่อผลงาน สุ่มปลา
เทคนิค สานต้นกก
ขนาด 120x170x150 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบที่ 43
ชื่อผลงาน อ่อนช้อย
เทคนิค สานต้นกก
ขนาด 175x180x195 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวพรพิมล ภูปัญญา
 วัน เดือน ปีเกิด 4 เมษายน 2534 ที่จังหวัดอุดรธานี
 ที่อยู่ 384 หมู่ 5 ตำบลศรีสุขโข อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190
 โทร.09-0572-8768

ประวัติการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดนวลจันทร์ กรุงเทพมหานคร
 2553 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร
 2557 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประวัติการแสดงผลงาน

- 2544 รางวัลดีเด่น จากโครงการ Young Thai Artist Award 2011 รางวัลศิลปะเพื่อเยาวชนไทย สาขา 3 มิติ
- 2555 ร่วมแสดง การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 29
- 2555 รางวัลดีเด่น จากโครงการ Young Thai Artist Award 2012 รางวัลศิลปะเพื่อเยาวชนไทย สาขาศิลปะ 3 มิติ
- 2556 รางวัลดีเด่น จากโครงการ Young Thai Artist Award 2013 รางวัลศิลปะเพื่อเยาวชนไทย สาขาศิลปะ 3 มิติ
- 2556 เข้าร่วม โครงการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย ประจำปี 2556
- 2556 ร่วมแสดง ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 8
- 2557 เข้าร่วม โครงการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย ประจำปี 2557
- 2557 รางวัลชมเชย การประกวดผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจากวัสดุธรรมชาติ GREEN DESIGN AWARDS 2014

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกียรติประวัติ

- 2554 ได้รับทุนต่อเนื่องจนจบการศึกษา
- 2554 รางวัลนักศึกษาดีเด่นคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2555 ได้รับคัดเลือกให้เป็นนักศึกษาดีเด่น ด้านการเรียน โดยมีผลการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ของชั้นปี สาขาวิชาประติมากรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 2556 รางวัลนักศึกษาดีเด่นคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2556 ได้รับคัดเลือกให้เป็นนักศึกษาดีเด่น ด้านการเรียน โดยมีผลการเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ของชั้นปี สาขาวิชาประติมากรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 2556 ได้รับทุนจากกองทุนส่งเสริมการศึกษาศิลปะสร้างสรรค์ศิลปะ“มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์” ประจำปี 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้